

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

EMFizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Nyílttér postósra 50 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Drága az élet!

A régi jó időkben, mikor a nemzetek folytonos háboruskodásban éltek egymás ellen, még igen olcsó volt az élet. Egy pár tizezer emberrel több avagy kevesebb, meg se kottyant az évi statisztikában, melyet akkoriban nem is vezettek. Manapság, éppen megfordítva vagyon. Sok az ember, ellentétben a régi időkkel, mikor a népesség kisebb volt és drága az élet. Semmiféle háboruskodás, forradalom, avagy nagyobb beleség nem tizedeli meg az emberiséget s az szaporodik, olyannyira, hogy rövidesen nem is lesz hely már a földkereken, ahol egymástól elférjenek.

S mert ilyen sokan vagyunk s ilyen nagy tömegek igyekszünk a világ rendjén segíteni, javítani: éppen azért drágább és drágább lesz az élet s avval egyidőben nehezül meg a léttentartás.

Ma egyebet sem hallunk, mint lakás-uzsorrát, élelmiszsorrát stb., mert a laikus közönség azt hiszi, hogy a háziurak, az élelmiszerszállítók uzsorrászkodnak feleikkel s nem tudják, hogy a nagy szaporodásu emberek fogyasztása nagyobb lévén, a konjunktúrák úgy alakulnak, hogy nagy keresetnél a kínálat árai emelkednek, önkéntelenül, minden uzsorrászkodás nélküli szándéktól mentesen.

Ha elgondoljuk, hogy nekünk olyan földbirtokunk van, amely jó nagy terület keretében az egyedüli, amely termőképes s hozadékka van s elgondoljuk, hogy ennek az egyetlen birtoknak kell nagy határon nagy csomó embert élelmezéssel ellátnia, akkor mindjárt rájövünk arra, hogy az

élelmickek erről a birtokunkról azoknak a konyhájába fog vándorolni, akik azt jobban megfizelik. Így tehát a mi birtokunk termelvényei lassan és önkéntelenül többlet érnek, vagyis drágábban adódnak el, mert hiszen mi is annak fogjuk azt odaadni, aki a legtöbbet kínálja. S így megindul a verseny a mi termelvényeinkért s egyik többlet fog kínálni érte, mint a másik. Végeredményben pedig az általunk termelt élelmiszerek horribilis magas árakat fognak elérni, annélkül, hogy mi valamivel is hozzájárulunk volna ahhoz, hogy azok ára felmenjen, avagy uzsorrászkodási szempontból emeljük volna az árakat.

Önkéntelenül, szinte önmagától men fel azok ára, a körülmények, a kedvező konjunktúrák beállásától.

Igy van ez mostanság mindennel. Nem a háztulajdonosok uzsorrászkodnak a lakásokkal, nem az élelmiszerszállítók, élelmiszertermelők emelik az árakat, hanem a kereslet ezek után nagyobb, mint a kínálat s így természetesen maguk a fogyasztók kelnek versenyre egymás ellen s emelik fel az elsőrendű szükségletek árát.

Tehát nem a mérhetetlen drágaságban rejlik a nehéz életnek titka, hanem abban, hogy ime már évek óta semmivel sem vitük előbbre keresetünk emelésének lehetőségét.

Stagnálunk, állunk a kereseti források felfedésében. Mindenki, mint a kocsis elé fogott ló, halad az orra után, jajgat, sópánkodik az élet drágasága ellen s ott próbálkozik a teher megkönnyítésén, ahol fizikai lehetetlenség azon változtatni.

Mert hiába jajgatunk, hiába keseregünk

az elsőrendű szükségletek magas árán, azok dacára minden keservünknek, egy fillérrel sem fognak lejjebb szállani; sőt amint a viszonyok mutatják, még emelkedő tendenciában leledznek.

A másik oldalon van a segítség. A jövedelmek szaporításában. De ennek a titkán senki sem töri a fejét. Senki sem igyekszik gyarapítani azt a kis keresetet, mely immár tíz esztendő óta nem változott, míg a megélhetésre szükségelt cikkek ezen idő alatt majd kétszeres árra emelkedtek.

Az bizonyos, hogy sokkal nehezebb annak nyitlára jutni, miképen lehetne jövedelmeinket szaporítani, mint azon sópánkodni egyre, miképen lehetne az igen drága életet lejjebb szállítani.

De ami könnyebb, az még nem vezet esetleg sikerre s éppen ezért kell nekünk a helyes utat megmutatni, ahonnan a javulás, a könnyebbedés beállhat. Ha majd lesznek, akik a mi tanácsunkat megfogadják s a helyet, hogy örökök sópánkodásnak, az eke szarvát keményebben markolják meg s a gazdaságot is ésszerűbben művelik, keresetüket szaporítják: akkor meg fog szünni az az örökös és céltalan sópánkodás az élet drágasága felett s mindenki azt kárhóztatja legfőljebb, hogy a mai viszonyokhoz mérten keveset keres.

Szlavoniai levél.

A fenti cím alatt a »Muraköz« f. évi nov. hó 6-iki, 45. számában »szlavoniai tanító« aláírással egy közlemény jelent meg, mely tartalmával, kifejezéseivel és célzatoságával elég alkalmas anyagot szolgáltat arra, hogy horvát testvéreink közül azok,

A szociológia fogalma, a szociális fejlődés története.

Felolvasa a Tanítókör gyűlésén: Grész Ernő tanár.

(Folytatás.)

Ime végig kísértük nagyjában a szociális mozgalmak okait, amelyeket összefoglalva, látjuk, hogy a XVI és XVII. században a nagy földbirtok, a folytonos háborúk, a zsoldos hadseregek, a jobbság és kis nemesség elnyomása, az uralkodók önkényessége és zsarnokoskodása, az alkotmányosság teljes hiánya, a lelkiismereti szabadság elfojtása voltak legfőbb okai a proletárság terjedésének és azoknak a kegyetlen vérengzéseknek, melyekben vagyonos és vagyonatlan, úr és szolga kölcsönösen pusztította egymást anélkül, hogy az egyes osztályok társadalmi állapota, helyzete javult volna. Mert mind a két fél csak a maga és nem a köznek érdekét kereste. Tudjuk azt is, hogy a XVIII. században sokat lendített az emberies érzés a szegény jobbágyok sorsán, de azért a nagy ellentét a kiváltságos osztály és a pórnép között megmaradt.

A francia forradalom a szabadság, egyenlőség, testvériség, jelszavaival vitte harcba az egyes nemzeteket, politikailag igen, de anyagilag felszabadítani az egyént nem tudta; mindenkit egyformán vagyonossá tenni és a tőkésben és munkában egymás iránt testvériséget ébresztetni maig sem tudott. Sőt ezek a nagy eszmék műveletlen talajba vetve csak az ellentéteket és az elégtelenséget növelték.

Ezek után áttérnek, de csak nagyon röviden, a mai szociális elméleteknek és főbb terjesztőinek ismertetésére. Hazánkban is igen sok jeles ember foglalkozik nemzetgazdaságtannal, társadalomtudománnyal. Ilyenek: dr. Matlekovics Sándor, dr. Gaál Jenő, Kautz Gyula, dr. Földes Béla stb.

A nemzetgazdasági élet törvényeivel több nagy külföldi férfi is foglalkozott és foglalkozik; de azt az elméletet, melyet szociálistáink hirdetnek, Marx és Lassale alkották meg és a szociálisták ajkáról leginkább e két nevet halljuk említeni.

Marx Károly 1818-ban született Trierben (porosz-rajnai terület.) Jogi tanulmányait jelesen végezve, hivatalt nem vállalt, hanem teljes odaadással foglalkozott nemzetgazdasággal és szociális kérdésekkel. Fő művében: »Das Kapital« azt mondja: »hogy minden magántulajdon rablott jószág« és ezzel egyesek még ma is ámitják a tudatlan tömeget, ahelyett, hogy figyelembe vենék, hogy miként jutott Marx ezen következtetésére. Nem nagy lelkiismeretesség, bizonyos foku könnyelműség nyilvánul meg meghatározásában; mert hiszen a maga kutatásai alapján jutott Marx arra az eredményre, hogy a magánvagyon idők folyamán természetes viszonyok, helyesebben mondva törvényes viszonyok, a dolgok történeti fejlődése folytán állott elő.

Marx hangoztatta legnagyobb hatással a kollektívizmussal, amelynek keresztülvitelén fáradozik a szociálisták. Eszerint egy olyan kornak kell bekövetkeznie, amikor csak egyetlenegy tőke

lesz: egy közös tőke, mely az egész társadalomé, mindenkié, ki ezen társadalomhoz tartozik. De nemcsak a tőke, a birtok lesz közös, hanem a munka eszközei, szerszámjai stb. mind közösek lesznek és minden munkás a maga munkájához való eszközt a közszékháznál kapja s ha azt eltöri, elveszté, akkor a közös tőkéből újra megveszik.

Ez elv tarthatatlanságát bizonyítani felesleges. Pl. a tanítás egy ilyen kollektivistikus társadalomban nem lehetne egyéni, mert ellenkezne a társadalom felfogásával és így a legizagsgátalannál volna és mint ilyen teljesen terméketlen, meddő maradna, hiszen az emberi lélek mivoltával is homlokegyenest ellenkeznék.

Marx Károly nem is az ő iratai és működése által lett Európában a szociálisták vezetője, hanem az által, hogy ő alapította és szervezte az Internacionálét, a nemzetközi munkásszövetkezetet, amely 1864-ben Londonban meg is alakult.

Az Internacionále élete azonban nem tartott sokáig, maguk a munkások kezdték meg a szakadást. A nemzeti érzést kitörőni nagyon nehéz lett volna még a munkás szívéből is s így az Internacionále zöldrága vergődni nem tudott. Nem szűnt meg ugyan még ma sem a munkások nemzetközisége; de észlelhető, hogy újabban minden nemzet munkásszövetsége higgadtságát, mérséklését tanúsít. A nemzetköziség kezd erejéből veszíteni. Marx tehát a nemzetközi szociálisták megteremtésén fáradozott.

(Vége köv.)

kik amúgy is ellenségeink, annak néhány szavába és kijelentésébe belekapaszkodva, heleben át szídják lapunkat, a magyart, a szlavoniai magyar iskolákat és azok tanítóit.

Mivel ez a közlemény némely állítása nemcsak horvát ellenségeinkre, hanem nagyszámú barátainkra nézve is, kik a társországokban a Szent-István koronája alá tartozásnak igaz hívei és a horvát-szlavonországi magyaroknak őszinte barátai, sértők és diftamálók, indítva érzem magamat, sőt az itteni viszonyok ismeretéből kifolyólag, kötelességemnek tartom, hogy az »egy szlavoniai tanító« felületes megfigyeléseiből és túlbuzgóságából származó elhamarkodott és tapintatlan véleményét kifogás tárgyává tegyem és helyreigazítsam. Olyan sértő módon, mint ezt a közlemény írója tette, egy testvér-nemzetről írni nem szabad s nem lehet!

Hogy a közelmúltban lezajlott választási küzdelmek alatt a horvát túlzók mindent elkövettek jelöltjeik érdekében s hogy kortesbeszédjeik alkalmával a Magyarországtól való különvátást, Friménak, Dalmáciának, Bosznia-Hercegovinának, Isztriának és Muraköznek Horvátországhoz való csatolását is szóvá tették és ígérték, azt nem kell komolyan venni, mert ezt már régóta hangzolja egy kis túzó-párt, míg a horvát-szlavonországi politikai közvélemény nagytöbbsége a Magyarországgal való kiegyezésnek és a vele való állami közösségnek a híve. A kortesbeszédék miatt tehát ne aggodjék és ne ragadtassa el magát a »szlavoniai tanító«!

A muraközi nép nem »azért nem áhitozik a drávántúli horvátok sorsa után«, mert Muraközben jobb dolga van, hanem azért, mert a hazaszeretet őseitől öröklött érenye. A muraközi népnek magyar hazájához való vonzódása nem a horvátországi állítólagos rossz viszonyokból, (hisz ezeket ő nem is ismeri), hanem az ő becsületlen gondolkodásmódjából és meggyőződéséből származik.

Amit az »egy szlavoniai tanító« a horvátországi általános és iskolai viszonyokról, utakról, részegeskedésről, a népnek rongyokban való járásáról, tudatlanságáról, piszkos-ságáról stb. általánosságban ír, ez csakis a cikkezések elfogultságából vagy a viszonyok nem ismeréséből származik. Horvát-Szlavonországban is vannak nögyeletek, tűzoltóegyesületek, olvasókörök; a tanítók és az iskolák ott is jók, a nép pedig munkás és józan, mint a muraközi. De természetes, hogy ezek mellett akadnak rossz iskolák, rossz tanítók, iszákos és dologtalan emberek is, csak úgy, mint Magyarországon. Vajjon, mit szólnánk mi, ha a trencsénymegyei közoktatási viszonyokból kifolyólag, melyeket a hó 5-én tárt fel a kultuszminiszter előtt a vármegye küldöttsége, mondanának mások véleményét és vonnának következtetést a mi közoktatásunk és kultúránk általános viszonyairól?!

Abból, hogy Trencsénvármegyében 389 község közül 123-ban nincs iskola és 10 ezer tanköteles nem részesülhet oktatásban; továbbá, hogy a vármegye összes lakosságának csak 25 százaléka tud olvasni és írni, még nem következik az, hogy hazánk minden megyéjében ilyenek a viszonyok. S épen így, az »egy szlavoniai tanító« által ismert vidék viszonyaiból kifolyólag sem lehet azt állítani, hogy egész Horvát-Szlavonországban olyanok a viszonyok, mint azt a közlemény írója állítja.

Ismétlem, hogy egy velünk testvéri viszonyban élő nemzetről oly kicsinylőleg írni, mint ezt az »egy szlavoniai tanító« teszi, nem helyeselhető, sőt elítélendő.

Egy, hivatása kellő magasztalan álló szlavoniai magyar tanítónak pedig tudnia kellene azt, hogy a magyar-horvát testvéri szeretet ápolása épen olyan kötelessége a szlavoniai magyar tanítónak, mint az ott élő magyar nép gyermekeinek okserü és hazafias nevelése!

Egy másik szlavoniai tanító,

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Szolgálati jubileum.** A helybeli posta és táviradiahivatalban múlt szombaton lefolyt szép ünnepélyről megemlékezünk. Kiegészítésül ennek még beszámolunk a vacsoráról, melyet a jubiláló pósfőnök, Horváth Antal felügyelő, hivatalnoktársai tiszteletére szombatal este lakásán adott. A vacsorán a társadalom köréből is számosan vettek részt. A vacsora során a jubiláns Kayser Lajos grófi titkár köszöntötte fel igazi baráti meleg szavakban. Mint főnökre, a tisztikar megbízásából, Szilágyi György póstatiszt emelt poharat. Zrinyi Károly képezeit igazgató a tűzves házassági évfordulása a háziasszony névnapja alkalmából a jubiláns feleségére üritett poharat. A felköszöntéseket a jubiláló pósfőnök köszönte mély meghatoltsággal. A jubileumból a pécsi posta és táviradigazgatóság is kivette a részét, amennyiben írásbeli okirattal emlékezett meg a főnök 25 évi működéséről — felemlítve lankadatlan szorgalmát és sikerdús tevékenységét.

— **Az új közjegyzőhelyettes.** A Balla Emil dr. kir. közjegyző elhalálozása folytán árvaságra jutott csáktornyai kir. közjegyzői állás helyettesítésére a pécsi kir. közjegyzői kamara Noszlopy Gáspár dr. perlaki kir. közjegyzőt rendelte ki. Ezen intézkedés folytán a kir. közjegyzői hivatal már hurok-codnik, amennyiben Noszlopy kir. közjegyző a járásbíróági épületben fogja a teendőket el látni, míg az új kir. közjegyzőt ki nem nevezik.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Ermenyi József perlaki adóhivatali tisztel eddigi állomáshelyén való meghagyása mellett a X. fizetési osztályba adóhivatali segéddé nevezte ki.

— **A Hadik-mumia.** A mumia ügyét, már-már tengeri kigyóva nőlt tárgyalások után, úgy látszik helyes mederbe terelik. Erkölcsei alapot kezdenek a dolognak adni. Sok mindenféle indítványoztatás s hozzászólás után Matyasovszky Vince alsótdendvai városi képviselő most azt az indítványt teszi, hogy a Hadik-ügy további intézését vegye át a képviselőtestület. A képviselőtestület alakítson egy bizottságot és ez a bizottság a plebániánál, esetleg a püspöknél intézkedjék a mumia kiadása iránt, folytatásul pedig a felöltöztetés, üvegkoporsóba és a várban való elhelyezése iránt. Matyasovszky Vince indítványát több vezető szerepet vivő városi képviselő magáévá tette, így nagyon valószínű, hogy a legközelebbi városi közgyűlésen szóba jön a Hadik-mumia ügye és mihamarább befejezést is nyer.

— **Dalestély.** A szép csöndben megalakult Csáktornyai Iparos Dalárda Katz Lipót főkanalor vezetése alatt szorgalmasan működött és most már annyira haladt, hogy a nyilvánosság elé lép. Mint halljuk, a jövő hó 3-án a Zrinyi-szálló nagyertermében táncmulatsággal egybekötött dalestélyt rendez, melyre a meghívók már legközelebb szíjjelküldetnek.

— **Drágább lesz az utazás.** A magyar államvasút igazgatósága ez év január 1-én felemelte a teherszállítás díjtételeit azért, hogy jövedelmét fokozza, a kormány pedig hogy az államvasutak bevételeit szaporítsa, egyszerűen be fogja szüntetni a zónarendszert. A kiszivárgott hírek szerint úgy akarják megdrágítani az utazást, hogy az eddig érvényben levő tizenhat zónát felemlik harminckettőre, ami nem egyéb, mint a zónarendszer megszüntetése. A másik terv, amelyről szintén beszélnek, az volna, hogy a végállomáig fizetendő vitelbért 5—5, esetleg 10 kilométerenként állapítanak meg, ami szintén egyértelmű a zónarendszer kiküszöbölésével. Hogy a kormány a vitelbért megdrágításának melyik formáját fogja választani, ma még nem bizonyos.

— **Adományok a Szanatorium részére.** Halottak napján a sanatorium részére Csáktornya területén 22 K 73 t-t gyűjtöttek.

— **Gazdasági tanfolyamok.** A gazdasági ismeretek terjesztése, részben a gazdasági háziipari tárgyak előállításának gyakorlati oktatása céljából Muraközben a f. télen is rendez a földmivvelésügyi miniszterium tanfolyamokat. Muraközben összesen 3 tanfolyam lesz. Az egyiket a Zalamegyei gazd. egyesület rendezi Alsódomboruban, a másik kettő pedig Muracsányban és Drávavásárhelyen szervezték. A két utóbbi tanfolyamot nov. 7-én és 8-án Besztercey Gábor gazd. szaktanár már meg is nyitotta, átlag 30—30 résztvevővel.

— **Szobatóz.** Perlakon f. hó 6-án este nagy tűzilárma riasztotta meg Perlak lakóit. A Csáktornyai utcában lakó Kosz Ferenc kis leánya t. i. gyertyával keresett valamit az ágy alatt. Az ágy tűzet fogott, de szerencsére eloltották. Az ágyiruha egy kissé megpörkölődött, egyéb kár nem volt.

— **Perlak a Szanatoriumnak.** A perlaki áll. el. iskola fiú osztályaiban a tanulók, a tanítók felügyelete mellett az Országos Gyermekszanatorium Egyesület alap javára gyűjtést rendeztek. A siker elég szép volt, mert 19 korona 19 fillért gyűjtöttek.

— **A Kénes gyufa alkonya.** A kereskedelmi miniszter beteresztelte a fehér vagy sárga foszforral való gyufagyártásnak megszüntetését. A törvényjavaslat szerint tilos lesz a foszforos gyufa forgalomba hozatala, gyártása vagy importálása. A törvény ellen vétőket igen súlyosan büntetik a büntetésnek különbözők fokozata lesz. 20, 100, 600, 2000 és 4000 K. A törvény, hogy ha azt a képviselőház elfogadja, 1913. január 1-én lép életbe.

— **Az Első Balatoni Gyermekszanatorium.** A gyermekszanatoriumi tanács gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter elnöksége alatt tartott ülésében megállapodott abban, hogy az első balatoni gyermekszanatoriumot Balatonalmádban építi fel a Veszprémi Káptalan által felajánlott telken. Az építkezés Hoepfner Guidó műépítész újján már folyamatba is lételet és nyárára már üzembe kerül az első balatoni gyermekszanatorium, amelyet nemeslelkű alapítói azon irgalmas feladatok szolgálatába bocsájtanak, hogy enyhítsen azon szegény, szenvedő beteg kisdetek fájdalmain, akik most ezer és ezer számar kellő ápolás hiányában elpusztulnak. Méltányolta a pénzügyminiszter is a balatoni gyermekszanatorium mielőbbi létesítését azzal, hogy a balatonalmádi gyermekszanatorium céljaira tárgysorsjátékot engedélyezett. A sorsjegyek darabonként 1 koronáért árusíthatnak és megrendelhetők a Balatonalmádi Gyermek-

szaquatórium sorsjáték irodájában Budapest, Corvin-ter 1. szám alatt.

— **A határrendőrség hurcolkodik.** A helybeli határrendőrségi kirendeltség tudvalevőleg a vasúti állomás mellett lévő pezgőgyár épületében van elszállásolva. Miatán azonban a pezgőgyár részvénytársaság igazgatósága csak két évré akarja a rendőrséggel a szerződést megújítani, a határrendőrség a városba költözködik. A rendőrség a Becsey-féle emeletes házban talált ideiglenesen elhelyezést, ahol 8 szoba áll rendelkezésére. A határrendőrség már december 1-én foglalja el új lakását.

— **Aki igazán fajtlanja,** egészséges oltványokat óhajt, teljes bizalommal forduljon Vityé Miklós előnyben ismert és a legmesszebbben bizalmat megérdemlő szülőltványtelepéhez, Ócsanád, Torontálmege, ahol hazai és amerikai vesszők, fajtisztán olcsó árban és pontos, lelkiismeretes kiszolgálás mellett kaphatók.

— **Az állami tanítók lakásbéré.** Az »Állami Tanítók Országos Egyesülete« elnöksége tapasztalva az állami tanítók izgatottságát és elkeseredését, kérvényt intézett Zichy János gróf kultuszminiszterhez s a képviselőház elnökehez, hogy az állami tanítók lakásbéré az 1911. évi állami költségvetés keretében a többi állami tisztviselő lakbérével teljesen azonosan rendezessék. A benyújtott kérelmekben részletesen kifejtik azokat az okokat, melyek kétségtelessé teszik, hogy kérelmük törvényen alapul, tehát jogos és igazságos.

— **Közrekerített leánykereskedők.** A helybeli határrendőrség érdekes fogásra tett szert. A véletlen rávezette egy ocsmány vállalat nyomára, melynek titokzatos csomóit most egymásután bogozza. Az eddigi tények már kiderítették, hogy a csáktornyai nyilvános ház tulajdonosa, Megla István és felesége, állandó összeköttetésben állottak Deutsch Hermann nagykánizsai család helyszerezőjével, aki nekik 20—20 K-ért, kívánatra egy-egy lányt szállított azon ürügy alatt, hogy részükre Csáktornyan tisztviséges szolgálatot közvelet. Eddig két esetben jutott tudomására a vizsgálat; az egyik mult hó 29-én történt, a másik f. hó 2-án, mely azután a leánykereskedést leleplezte. Az áldozat ekkor egy Sinkó Teréz nevű leány volt, kit Pataki Anna, Megla István szobalánya, hozott Nagykánizsáról, a helybeli Zrínyi-szálló részére szobaleánynak. Hogy a határrendőrség éberségét kikerüljék, csak Murakirályi váltottak vasúti jegyet, innen kocsin telték meg az út. Pataki Anna Sinkó Terézt a helybeli bordélyházba vitte, ki azonban helyzetével azonnal listába jövé, onnan kerekelt oldott s egyenesen a határrendőrség oltalmába menekült. Sinkó Terézt szabadon bocsátották, de Deutsch Hermann nagykánizsán s Megla István, feleségét és Pataki Annát helyben azonnal kihallgatás alá fogták, kiket a nyomozás befejezéséig, a nagykánizsai kir. törvényszék vizsgáló bírójának végzése alapján, a büntetés előrelátható nagyságára való tekintettel, vizsgálati fogságba helyezték. A nyomozást ez ügyben a kirendeltség vezetője, Erdélyi Zoltán dr. fogalmazó erélyesen folytatja.

— **Az osztrákok védekezése.** A szomszéd osztrákok nagyon tartanak a magyar kolerától. Még most is a legerélyesebben védekeznek a kolerabacillusok behurcoltása ellen. Erre vall a pettauvi kerületi kapitányság legújabb intézkedése is, melyre a kolerának osztrák területre való behurcolásának megakadályozása végett magát elhatározta. Ennek következtében a magyar és horvátországi kereskedők és vásárosok áru

a határon visszatartatnak. Ugyanígy tartják vissza a marhakereskedők állatállományát is, ha az kolerával fertőzött vidékről jött. Vevők látogathatják ugyan a vásárokat, de csak akkor, ha a csendőrök előtt ismert egyének, vagy ha igazolják hogy nem fertőzött helyről valók.

— **Csalódi emberi dolog,** de nem okvetlen kell. Ha »Réthy« névre figyelünk, úgy nem csalódnunk, hanem eredeti Pemetőfű-cukorkát kapunk 60 fillérért, még pedig egy kedvelt régi magyar háziszert, mely köhögés, rekedtség, hurutos bántalmak sok ezer esetében kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a »Réthy« név.

— **A csalfadombi gyilkosság.** Mult évi október 3-án történt, hogy a csalfadombi korcsmában Kovácsics István, Zadravec Mihály s ennek öreg szülei együtt iddogáltak. Csakhamar verekedésre került a sor, mert az öreg Zadravec Kovácsicstól 10 K-ját követelte, mellyel az neki tartozott. Ebből szóváltás keletkezett, melyből kifolyólag Kovácsics az ifjabb Zadravecot semmirevalónak mondotta. Zadravec emiatt felháborodott, utóbb azonban megnyugodott, de csak lál-szólag, mert éjjel Kovácsicsra lesett, egy száraz ággal halántékán ütötte s amikor ez elesett, még egynéhányszor kupán is ütölte, mitől Kovácsics eszméletét veszítette. Zadravec azonban ijedtében, hogy az esetet elta-karja, Kovácsicstól a Murába lökte. Következő nap a Mura Kovácsicstól partra lökte, de agnoszkálás után eltemették, mert azt gondolták, hogy Kovácsics, felesége halála miatt öngyilkosságot követett el. A tett elkövetőjét senki se tudta volna meg, ha Zadravec maga el nem árulja öccsének, Menyhértnek, aki viszont a gyilkosságot a csendőröknek sugta meg. Zadravecot erre természetesen letartóztatták s átadták a kir. ügyészségnek. A nagykánizsai törvényszék mult héten ítélkezett Zadravec Mihály fölött. Az esküdszék vádlottat szándékos emberölés büntetésében modta ki vétkesnek, mire a bíróság Zadravecot 5 évi fegyházbüntetésre ítélte. Zadravec Mihály az ítéletben hosszas töprengés után megnyugodott. Az ítélet jogerős.

— **Hol kapható jó és olcsó téglá?** A választ erre a kérdésre számtalan építető keresi. Az építető a tégladrágaság okát természetesen arra vezeti vissza, hogy a gyáros sokat akar keresni áruján. A voltaképeni ok azonban az előállítás nehézségében van. A géppel való téglagyártáshoz nagy és drága berendezés szükséges, ennek beszerzésére pedig nem mindenki szánhatja rá magát. A kézi vetéshez nem kell ugyan olyan nagy befektetés, de roppant nehézség, hogy a kézi vetéshez szakmunkás kell. Ugyanis megfelelő számú jó téglavetőt nehezen lehet kapni, mert a munka telen szünetel, tehát a munkás nem marad egy helyen, a téglagyárak pedig, még a legnagyobbak is, mégis rászorulnak a kézitéglára, mert a legtöbb építőmester szerint a kézi téglá jobban farragható és érdes felületénél fogva jobban köt a géppel készített téglánál. Mindez arra indította Németország egyik legnagyobb téglagyárát, a »Jacobiverke«-et, hogy egy téglavetőmester találmányát mérnökei által tökéletesbítse és »1910 modellű szabadalmazott téglavetőgépe« elnevezése alatt forgalomba hozza. Ez a gép ugyanolyan téglát állít elő, mint a legjobb minőségű kézi vetésű téglá, sőt még jobb minőségben, mert a téglát teljesen egyenletesek és egyformák. Ezen gép 2 ökörrrel, 2 lóval vagy egy 5—6 lóerejű motorral meghajtható; a felállítás olcsó, mert nem kell hozzá sem gépház, sem alapzat; szakmunkásra nincs szükség, napszámok vagy gyerekek is eleget tudnak a kiszolgálásra. A gép ára aránylag csekély, az előállítás költségei tehát minimálisak és így bizvást mondhatjuk, hogy valóban jó és olcsó téglát ott lehet kapni, ahol az »1910 modellű szabadalmazott téglavetőgéppel« készítik a téglát. A gép megtekinthető és róla felvilágosításokat szívesen nyújtanak Gellért és Társa cégnél Budapest, VI. Teréz-kört 41. Ez a cég képviseli a

Drezdai Motorgyár Részvénytársaságot is és gépjóságért teljes garanciát vállal.

I R O D A L O M.

— **Uj fürdőkalauz.** Sági János, a Keszthelyi Hirlap szerkesztője tollából érdekes, gazdag tartalmu kalauz jelent meg Keszthely címen. A könyv, amint címe is elárulja, Keszthely város ismertetésével foglalkozik s ezzel kapcsolatosan természetesen azokat a vonatkozásokat sem kerüli el, amelyek Keszthely városának földi jellegével összefüggésben vannak. Egyelőre csak annyit említtünk, hogy a füzet szép képekkel van illusztrálva s hogy ára csak 70 f. A szerző kiadása.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Szavahihető egyéntől, aki a bíróságnál mint tanu szerepelt, oly értesülést nyertem, mintha én lettem volna fogalmazója annak az egyszerű napihírnék, amely a »Nap«-ban jelent meg. ez előtt pár nappal a »Zsidarics — Deutsch« féle ügyben.

Hogy miről szól a napihir, nem tudom; mert a »Nap«-nak olvasója nem vagyok. De arról biztos tudomásom van, hogy az én nevemet is bekeverték, oly helyen, ahol minden szó súlyos értékkel bír, s valószínűleg azért, mert a nyilvánosság előtt többször megjelentek — néma sorokban.

Erre nézve csak azt mondom, hogy amit írok, felelősséget is vállalok érte és sohasem szoktam álnév alatt bárkit is pellengérré állítani, lett legyen az jóbarátom, vagy ellenségem. Ha mégis megtörtént az, hogy engem is tudtomon kívül bekeverték egy oly kényes ügybe, amelyről csak hallomásból szereztem tudomást, afölött csak sajnálkozásomat fejezem ki.

Ki voltam már téve ilyen úton kartársaimmal együtt a multkori képv. választáskor is, hogy ilyen meg olyan utakon presszionáljuk a szavazókat a magunk pártjára s a vége mi lett? a távirat alatt levő név tulajdonosa többek előtt kijelentette, hogy ez közönséges — a magam szemében pedig — hitvány visszaélés az ő nevével. — És ezt a táviratot Zsidarics György küldte a zalavármegyei tanfelügyelőséghez.

Most is hasonló esettel állok szemben. — Azért fölkérem és követelem, hogy a napihir és följelentés beküldője jelentkezék a nyilvánosság előtt is és nyilvánítsa tiszta, egyeslelkü ember módjára, hogy ki itt a bűnös és ki nem?

En egyeslelkü ember vagyok! Kérem és követelem a választ az igazság érdekében!

Drávavásárhely, 1910. november 11.

Rhosóczy Elek.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Értesítés.

Nagy választéku női és gyermekkalapraktóromra van szerencsém a n. é. hölgyközönség b. figyelmét felhívni.

Eredeti párisi modelleket állandóan raktáron tartok.

Átalakításokat valamint gyász-és alkalmi kalapokat a legrövidebb idő alatt igen jutányos áron készítek.

Ritka alkalom: Női sapkák 5 koronától feljebb a legfinomabb kivitelű.

Nagy választék valódi szörme árukban.

;; Vidéki megrendelések postafordultával teljesítenek ;;

B. pártfogásukat kérve, maradok kiváló tisztelettel;

Kelemen Béla

férfi- és női divatruháza Csáktornyan.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Pređplatna ošna je:

Na celo leto 8 kor.

Na pol leta 4 kor.

Na četvert leta 2 kor.

Pojedini brćji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i faj računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Blagoslavljanje novoselske škole.

Rědko da je ćuti, da bi se de koja škola blagoslavljava, jer prviše su kasarne, štuki, Parseval (luftbalon) puške i sablje, velike parade itd. samo kaj za tim ostane, one drobnice se obrneju na škole. — Doćim na jezere i jezere soldaćkim konjom zdižeju — tak rekuć — palaće, ran onda se jezero i jezero učiteljov tuži, da nemaju vu redu škole i stana učiteljskoga. — Ali naša reć je vu pustini krićećega.

Zato vugodnu zadaću ćinim, da spisem jednu lěpu svećanost, pri kojoj sam nazoćen bil, videl i ćul sve, kaj se tam dogodjalo. — Kak se radujem od jedne strani, da sam nazoćen bil pri ovoj svećanosti, isto tak me boli, da je tu ne reć od magjarske škole, nego horvatske. — Ne zato, da sam morebiti jalen horvatom, da si lěpe škole zidjeju — ova misel je dalko od mene, — jer kakti naućitelj, za dužnost si držim, da hvalim svaki korak, svaki ćin, svakoga ćloveka, koj se za kulturu bori, budi reć od naše kulture ili zvunskih državah, nego boli me zato, da imamo v blizini i mi takve škole, koje bi morali već zdavnja do fundamenta porušiti i znova zadavati jer su sposobne za sve drugo, samo za školu ne. A kaj je još vekša falinga, da imamo ćele kute prez svake škole.

Novoselo je ime obćini, de se obdržavala svećanost, od koje oćem pisati. — To je jedno malo selo kre Drave. — Spada pod drávavásárhelysku faru a vu polićičkim zgledu pod Varaždina. — V Medjimurju dvě obćine imamo, koje spadaju pod Horvatsko: Novoselo i Šandorovec. Poznam dobro jedno i drugo jer višeput imam žnjimi posla,

kakti kantor. Poštenu, dobri, tihi ljudi, samo siromaštvo je lada, kak i nas druge.

Novoselo je imelo do ve jednu malu, priprostu školu, s jednim naućiteljom. — Pak ovo malo, priprosto selce moglo je dojt do toga, da njim podigne varoš Varaždina imponzantnu, lěpu školu. Jeden razred, nego visok, svetel, prostran, kaj je glavno pri školi. — A učiteljski stan je zdignjen više po pr. na jen meter, ima dve lěpe, ćiste, svetle sobe. — Istina da je stan za vezda još fajhten, ali to se sve poprave jer se stanje kesno zidalo. — Pod razredom je lěpa pivnica, vu njoj još bolše vino. Kam god ćovek pogledne, sve ćisto, sve vu redu. — Pak je još ne sve gotovo. Kak je varaški naćelnik rekel, na protuletje scifraju još školu, zvuna, da dobu formu, kak mora biti.

Ovu školu je blagoslovil 6-ga novembra s dopuščenjem duhovnoga stola Fischer Andraš kapelan iz Drávavásárhelya. Najpredi je služil sv. mešu. Pred mešom je držal lěpo prodeštvo, kakove dužnosti vežeju stareše prema školi. Po meši smo išli s proščecijom do škole, de su nas ćakala gospoda iz Varaždina: Pero Magdić dr. ors. ablegat, polgármešter (naćelnik) predsednik školskoga odbora, nadalje Ivan Kovaćević, varmegjinski školski inšpektor (nadzornik), Bogdan Svoboda, erđogondnok (ćinovnik šumskoga ureda), Josip Ribić, kontrollor pri varaškoj kassi, Rudolf Nettig i Venceslav Podgajski varaški prisežnici. — A zmed domaćih: Gjura Žirić logar, Luka Šardi birova, Jelućić i Štampar obćinski prisežnici i domaći učitelj Žiga Golubić. Zvun ovih došla su školska deca i drugi obćinari vu školu. — Tu je najpredi blagoslovil kapelan školu a po

blagoslavljanju stupi k stolu Pero Magdić i s lěpimi rećmi se spomene od denešnje svećanosti. »Za srećnoga se ćulim — rekel je — da smo mogli dojt do toga, da zazidjemo prosvjetni hran Novoseljskoj obćini. Radujem se zato, jer znam da stím pokažemo najlěpsi primer ljubavi prema kinću ove obćine, i to su mala dećica. Željim, da ova dećica napreduju v ovim prosvjetnim stanu vu domoljubavi, vu navuku i zato s rećmi gosp. kapelana i ja prosim svemogućega, da pošle svoj sveti blagoslov nad ovu školu, nad delo domaćega učitelja i male školske dećice.« Po pr. to je bilo jedro njegovoga govora. — Za njim je školski inšpektor držal lěpi govor i nazadnje prek dal školu domaćemu učitelju, opomenujuć ga na one dužnosti, koje njega vežeju prema deci. — Po ovim govoru je spopěval domaći učitelj s decom narodnu pesmu »Lěpa naša domovina« i stím se svećanost zaključila.

Dok su gospoda vršili svoj posel, domaćega učitelja vřdna tovarušica obraćala se i mućila vu kuhnji, da s finim obedom podvori našim gostom a njeni muž zeme v ruku ključ od nove pivnice, i nosi, nosi sladko vince, da stím pokaže ljubav prema svojim gostom, kak da bi znal, da proti debeloj megli i mrlzomu deždju — koj nas je po putu pral, je to najbolše i najizvrstneše vřtvo. — Topla hiža, topla juhica i stari vinćek — to najbolje godi žilicam. — A toga je bilo zadovolje. Došlo je zvun toga još kaj-kaj na stol, ćemu se vusta najbolje veseliju.

Da sam si k stolu sel, z početka su me nekši ćomi grabili, kak da bi me zimica štela stepati. Misil sam vu sebi: ej ćovek,

Kak je ćizmar razbojnika vlovil?

Naj govori što kaj oće, ali takvoga finoga ćizmara, kak je Ćizmarics Rěmoš bil, nē ga bilo vu tri varmegijah. Sa sreća, da su ga japa nē vu školu dali, nego za ćizmarskoga inoša, jer drugać izpod vicekomašua nikoga ne bi bil poznal. Vu znanju? no, mortim bi ni bil i nudroga Salamona smel. Drugaći je lukav ćlovek bil i svoje tenje ne se je tak hitro prebėsil.

Bili su vu Papiřevcu i zvučeni sosteri, ali Rěmoš jih je vu obrtnim umjetnićtvo sve ladal. Dokaz Ćizmarica, kao pripoznatoga meštra je i to, da je najgizdaveši nemáki šoštar Goldgruber Jakab k njemu išel peto ravnat i makar je taj Jakob riećliv ćlovek bil i ćeli dēn klafuril kak prazna veternica, ovo okolnost se je ipak sramuval povedati.

Samo ono delo, koju je Rěmoš na senjem obsnobil, je bilo vřdno za pogledati; koj pak zařremano? No, od toga bi moli gospa notarjušica govoriti, koji su tak male ćizmicke nucali kak jedna piškota.

Notarjušicina kuma, napuhjeno-gizdava gospa, koja je dosebe na tuliko stimala, da se s drugim nēti nē hotela spominati, još menje pajdašiti kak s notarjušicom, ar vu obćini je nju držala za gospo najvećšega ranga.

Viduvši kuma te lěpe, ćukrene ćizmicke, obideju jal i želja, da si i ona takve hercig ćizme napraviti da. Za tri tjedne su bile ćizme gotove, koje su zbilja takodjer jako lěpe bile, ali puno vekše — za jednoga mužkarca — ipak pretěsne i kratke za kumine gizdave noge. Druge gospe i gospoda su Grubere, Bergere, Goldgrubere i druge fine šoštare odstranjivali, pak su si pri Rěmošo dali mero vzeti.

Zařremano delo je nēti neprijatelj nē mogel kritizěрати, ipak je mešter Ćizmarics falingo imel to, da se ga ne bilo moći vćakati. Zato se je gospon notarjuš jednolć rezlutil, pak ide sa velikom halabukom k majstru. Skorom je z vratu skup vu verćiad opal, vu kojoj je majster smolom fonala hazdaril.

— Majster! vrag rućal vu vas, kaj je to za delo?

Rěmoš pako zdenim mirom: To je smolenje jedne drete.

— Uh hercega i jeruzalema mu njegovaj! Ne sem to pital! Jeli su moje ćizme još nē gotove?

— Hje gospon, bormeš nē.

— No Ćizmaric, ponćijuša vam vašega, već je skorom dva tjedna, a gospodin Bog je vu jednom tjedno svēta stvoril.

— No, pak zato je i takov, — reće Rěmoš malo oholjeno. Nē se moći ćuditi, ako je poleg takvih kuntih malo gizdav, a vu svojem obrtu sa svojom kuražom i prevejanostjom srećen bil.

Jedenputa, přemda ga je pogibelj obkoljavala, imel je duplićno sreću.

Na križevski sejem odpremano puno ladicu s ćizmami, je praznu peljal dimo, ar su ga sejmari obkolili, kak ćmele dima i dok se počelo smrkavati je već majstor Ćizmaric ne na sejm, nego daleko na putu bil, prama doma. Foringas drěmlje napře, majstor spi odzaja, konji idu kak hoću, a kmećav se počne rezprestirati. Na

kaj bu s tobom, to je ne za te družvo! Ti si stranjski, koj gorvati za magjare, a tu su ti sami domaći horvati. Oni vu svojim, a ti vu ljudskim. Podsući se dobro, ako očeš, da te ovi zgrabeljivi vuki tak, kak si je živoga na črni juhi nepojeju. — Tu nebuš čul drugo, kak samo šenfati, kuditi magjare i sve ono, kaj tvoie srce rani, — prem tu ti je na čelo sam Pero Magdič, koj prvi zagrizne vu te.

Takove miseli su me obhajale z početka. — Ali kak poglednem obraze okolo sebe, vidim, da su tu ozbiljni ljudi, dobri prijatelji, kojim je niti na pameti ne, da mene pojeju, nego došli su zato, da svojoj dužnosti zadosta včiniju, koju na nje zakon nalaze, a zatim da se razgovarjamo, zabavljamo, kak se najbolši prijatelji zabavljaju. — Smejućim, prijaznim obrazom obrne se kmeni jeden i drugi i nudi me: »zašto nejedete i nepijete gospodine, budite dobre volje, kak smo i mi.« — Stane se jeden, stane drugi, tretji itd.; govori jeden i drugi, a ja poslušam, čakam, da dojde red na magjare, — a eto ti čudo! — vkanil sam se, niti od jednoga, niti od drugoga nečujem niti jednu žalnu reč proti magjarom. — Niti tuliko nē, kak je najmenjša trohica. Napitnica za napitnicom, pėsme, šale, to je trajalo od poldneva do trdoga večera, — ali šenfati, kuditi nas ne sam čul niti jednoga. — Osvedočil sam se, da su to ljudi, koji svoju horvatsku domovinu štujeteju, ljubiju, kak i mi svoju, ali ne su došli prek Drave zato, da našu domovinu magjarsku i nas kudiju. — Da nebi što misli, da krivo govorim, citiran Magdičove reči, stere je on pod obedom rekeli od novoselske škole, od naučiteljstva i od sebe.

»Kakti načelnik Varazdina varaša, štel sam se osvedočili, kakove škole su vu našoj okolici, koje pod naš varaš spadaju. — Kada sam došel sim i videl, kakva je novoselska škola i učiteljski stan, zabolelo me je srce, jer znam, da pri nas vnoigi gazda ima poštenešu (tu je jeden drugi dodel: štalu) kak je ova škola, de se svaki pajček lahko natukne čez oblok. — To stanje je ne za školu, još menje za učiteljski stan zato sam odlučil, da predstavim varoškomu poglavarstvu, da zazidjemo ovomu selu novu školu, i s jednim putem zdignemo i naučiteljski stan. Kaj sam željel, to sam za-

dobil. — Varaš je sam dal 13 jezer 600 korun i k tomu su doplatili Novoselo dve sto korun, Šandrovec dve sto korun i z varaske školske fundacije dve jezere korun, tak škola košta 16 jezer korun. — A kaj se naučiteljstva tiče, ja sam navek bil na tom, da se učiteljski stališ polekša, i budem za to, jer ja najbolje znam, kaj je nevolja, kak težko je z male plaće veliku familiju odhraniti. Moj otec je bil prosti beamter, imel je pedeset forinti plaće, a bilo nas ga devet dece, i zmed devetero dece tri smo zvršili universu (sveučiliste, egyetem). Mene je isto tak nadaril Bog s drobnom dečicom, da stojiju pred menom, kak piski vu orgulja (kak mi je jeden poznati povedal, i on ima ve ran devetero dece). Zato željim i trudim se, da svaki naučitelj dojde do lepe škole i pravične plaće.«

I k tomu spodobne reći sam čul od inspektora i od ostalih drugih. — Tak nazadnje kaj da rečem ja, koj poleg roda ne padam med nje? Tutiko znam i rečem, da sam imel posla s takvimi ljudmi, koji kipiju, goriju za svoju horvatsku domovinu. A jeli njim moći to zameriti? Moguće, da vu političkih stvari nigdar nebumo išli po jednoj stezi; jer kak oni ljubiju svoju domovinu, isto tak ljubim i ja svoju ali kakti takove ljudi, koji se boriju za kulturu, za škole, za proste seljake, za naučiteljstvo, ja kakti naučitelj samo poštuvali morem i moram.

Daj Bog i nam takše prijatelje v Medjimurju s čim više, koji ne samo zrečmi, nego i s činom pokažeju, da se briniju i boriju za naše medjimurske selske škole!

Rhosóczy Elek.

KAJ JE NOVOGA?

— **Novi veliki župan.** Jako trdi oreh je vedadžnjemu kormanu zalavarmegjejska velika županija stališ. Već kak šest mjeseca, kaj nemre dobili naša varmegjija velikoga župana, jer nitko se neda vloviti na to, kaj bi ga nē installirali na varmegjiji. Kak »Zala« novine pišeju, naš veliki župan bude brčas Bešeney Zeno dr. šarospatački kotarski sudac, a njegov tajnik će biti Matjašovskij Kalman od Zemplénvarmegjije peti podnotariuš. Bešeney Zeno dr-a imenuvanje već za kratkoma bude na glas dano.

— **Jubileum.** Ucsaktornyaiskim pošta-

i brzojav uredju je u tekućeg meseca 5-ga dana velika i lepa svečanost bila. Naime Horváth Antal predstojnik od ureda je on dan držal svojega 25 godišnjega jubileuma, kakti pošta-i brzojav činovnik. Na on dan su ga od pošte činovnici i sluge s lepimi rečmi pozdravljali i njeru dragociene spomenstvaru preč dali. Predstojnik je zahvalnim rečmi prijel dare. I mi svega dobrog željimo gosponu predstojniku na njegov 25 godišnji jubileum.

— **Imenuvanje.** Varmegjinski podžupan je Szarka Lajos diplomiranoga pomoćnik notariuša u dravadišsku matica okolicu za maticavoditelj zastupnika imenuval.

— **Notariušzbiranje.** U Alsolenva občini su novoga notariuša zbirali. Bobaj Géza bivši notariuš je u penziju išel. Zbiranje se je u prošlim mjesecu, 24-ga dana držala, i med 12 natjecatelje jednoglasno tamošnjega pomoćnik notariuša, Grassanovits Ottó-a su zebirali. — I u Medjimurju će biti za kratkoma notariušzbiranje, i to u Felšő-mihaljfalva občini, gde je Fridl Gjula tamošnji notariuš u penziju se spravil. Notariušzbiranje bude ovoga meseca 17-ga dana se obdržavala.

— **Vjenčanje.** Varga Janoš dravadišski državni učitelj je prvoga novembra k oltaru vodil Kapalb Mariska gospodjicu u Gjergjoremete.

— **Strelila se jedna grofica.** U prošlim subotu v jutro u Budapeštu na Varfok-ulica pod osmom brojom stojeći hiži na prvim katu stanu u kupalištni sobi pred velikom zercalo u prse se strelila grof Berényi Janoša supruga, rodjena Füredy Lidia, jedna dvajstiri godine stara, odlična gospodja. U svetlomodru svilinim opravu, šrom rezteplenemi lasi, u levi ruki jedno molitvenu knjigu držajuć je stala pred zercalo nesretna grofica; brownig-revolvera je k prse pretisnula, tak, da je na čev traku krv se van provirala. Pucanje je smrtna bila. Grof Berényi Janoša supruga je odmah umrla. Kuglja je njoj srce prečrvrtelo. Grofica je u petek odvečer na večerju došla k svojem svaku, Huppan Gjula Ganz-tvorničkomu činovniku. Već nestere mjeseca je tomu, kaj je nē skupa živela svojem mužum, od toga su nē mogli znjom, jako je bila uzrujana i razdražljiva, na dane se zaprla i samo svoju mafer je pusila u nje-

jedenkrat kola staneju, kak za cvekano, a spred konjov se čuje gromni glas:

— Stoj! . . . ali ti je odmah kraj . . .

Foringaš se prebudi, iz očih si sna briše pak vidi jeduoga potepuha pred konji.

— Sim spenezi, čizmar! Ako nē, odmah krepas!

Ova, prigovor nē terpeča zapoved je foringaša na Patko Pišto, Šobri Joška i druge spomenula. Hitro se prekriži, skoči skol i znikne vu kuruzi.

Taj nepoznati, nevaren človek se napreč potura i opet skrekne na majstra:

— No, kaj bude?

Čizmaric, kak da bi domaj vu svojoj radionici sedel, s najvećšom flegmom prekapo po žepih, s vuče jedno s duhanom naphano začko, počne bagoša kopati, pipo naphavati i nazadnje on vikne:

— Šibicu mi daj, ti mulec, kaj stojis tu? Razbojnika je ta energična reč tak iznenadila, da je iz uloga opal i odmah posluži majstro, koj ga je pri plamnu oštro gledal.

— Eto ti ga na! Jeli si ti nē Čmrčkov Lukač?

— Sim spenezi, ne fratimo vremena!

— O da ti svi vragulinceki podplate čohljali! kak se to s menom spominas?

— Kak? Kak? — tak kak jeden begunec, kak jeden rauber. Hitro napreč spenezi, drugač te vmorim! Včera sem canjkara, Izaka zatukel. Meni je ve već svejedno!

— O da te Bog kaštiguje ti galženjak! Daklem ti si bil taj krvoločnik? On čeden dečko, kojemu sem ja one lepe čizme delal?

— Ne klafurite tuliko, dajte vre sčem te novce, dok vas nē klopim!

— Hm . . . hm . . . mrgoče vu sebi Čizmaric — no vidiš, takvo je materinske srdce . . . Bormeš takvo samo . . . hm . . . hm . . .

— Kaj je s mojom mamom? zapita hitro golotnik.

— Kaj je stvojom mamom? vupaš pitati? Tvoja mama su na smrt betežni — znaš? Zakaj si s doma skočil?

— Japa su me zbuhal.

— Da bi ti bili barem noge spotrli!

— Ja sem živian postal.

— Jesi ti skrčenoga vraga, nē za živianem postal. Deš zmenom dimo! Mati te na zadnje još jednuputa videti oče.

— Mortim vmiraju?

— Sem ti povedal.

— Jeli me vzete sobom?

— Pak kajder. Sedi kre mene!

Na tak miren razgovor se i foringaš doškulja, odmah je sve saznal, skoči na kola pak s bičom veselo šigne med konje: Gjiiii!

Pokraj sela reče Lukač majstro.

— Nē sem ja židova, nēti nikoga zatukel, samo sem vas hotel prebšitati.

— Verjem ti sinek dragi, ali nēti tvoja mati je nē betežna. I ja sem samo tak rekul. Nego vidiš, opet si domaj, još se moreš hudoga puta vrnuti Nikaj hudoga si nē činil a ja budem mučal. Idi lepo dimo, kušni mami i japi ruku . . . Budeš?

— Budem!

— Idi s milim Bogom, koj te blagoslovi. Tak je čizmar razbojnika vlovil.

zino sobu. Med večerjom su nju Huppan i njegva supruga večkrat mirovali i batrivili. Večkrat je rekla: Ljubezna sam u smrtu.... Njezina sestra, i Fűredy Magda je njoj na dušu govorila: Za kratkoma će konec biti razpitna parnici, budi trpljiva, naj uvjek o-pomenati smrt. Ali lępa žena je neok-retna bila. Nę budem se vćekala od raz-pitna parnici konca. Umrem. Sigurno um-rem. Za večerjom do jedenajste ure su se spominali. Grofica je mirneša postala, ali su nju nę pustili dimo, u Mozdony-ulica broj 40. stan, gde je svojom materom stan-ovala, nego i na noć su nju tam držali. V jutro je u postelji ćaju (tea) pila. Još i sada je prosila. Onda se u kupališnu sobu spravila. Već kak jednu uru je bila u sobi, ali nikomu se to nę špajnsno vidlo pri hiži. Menje pred desetimi uri se je revolverpu-ćanje ćul iz kupališne sobe. Hižni su goriv-trgli vrata i nutarjurišali u sobu, ali već su nę mogli branići za život mladu, lępu ženu. Na tepihu je ležala i iz prse je krv ćurelo, mrtva je bila. Odmah su javili i bran-iteljem, ali i ovi su zabadava van došli na automobilu u Buda Nesretna grofica je ni-kakvoga lista nę nazaj ostavila. Zrok je ne-poznat. Od grofice muž je grof Beręnyi Ja-noš, koj je jako siromak i ćinovnik je u Budapeštu. Beręnyi je u rodbinstvom s Zichy grofovim, i ovi su njega podpomagali.

— Politićno umorstvo u Serbiji.

U Ripaja serbskim varašu se je politićno umorstvo pripelilo. Varoškoga birova, Bran-ković Iliu odvećer, kada je u kavanu išel, netko ga je s oružjem dolistrelil. Branković je još imel tuloko jakost, da je s njegovim revolverom dvćkrat nazajstrelil na svojega buntovnika, onda se na smrt skupazrušil. Branković je jako bogat i ugledan gradjan-in, koji je već i skupštinski alegant bil, ali kakli ćuljivi novi-radikalski ćovjek, jako ću-ćaj neprijatelje si je skrbel. Tak se vidi, da je ovdje politićno umorstvo bito.

— Nemilostiva mati. Politzer Šamua udovica je u Kašši u babica školi svoje diete porodila i devet dnevnom malom pu-ćikum se je nazaj spravila na Eperješ. Do-maj je svoju dićte u Tarca rieku hitila. Susedi su spazili da se je dićte izniknulo i najavili su mater na redarstvom koj je malo dićte u riek i našlo. Žena se s tom brani, da dićte, predi nek bi nju u vodu hitila, već je mrtvo bilo. Mati su uhitili.

— Szrnoubojni redar. Burkoviš Mih-alj kęsmarski redar je grozovitom ćinom svojega življenja odhitil. Tri godine staru svoju dićte je k sebi previnal i na njegovu veliko familiju gledanje svojim oružjem se je u glavu strelil. Nesretni ćlovek je odmah umrl. Ćina za radi velike nevolje je napra-vil, jer od svoje male plaće je nę mogel njegovu veliku obitelj zdržati. Borneš, ster-ćia je svigdi velika — nego zašto ipak je nę dobro i spametno u smrt hitili odmah življenje. Moremo i nekaj trpeti, im koj zna trpeti, on brćas ne pogine na svietu.

Ljubavna drama. Jaj, jaj... ta nesretna ljubav kuliko smrt i bedastoće delo na ovim svietu! Nęga dana da bi se netko nę skonćal iz ljubave, da bi se nę odhitil svojega lępoga življenja od ovoga ćalarnoga svieta! Bog moj! kaj bo stoga, ako si mladi ljudi, mladenci i dievojke tak na lehkoma vkrej hitiju življenje, kak jednu lemuniu, koja je već vanzrněkjenja. Poleg Mure le-žeci Bruck zvanim varašu se je opet lju-bavna drama pripetila u petek, november 4-ga v noći. Vu tamošnji svratištu su se gosti on noć na dvę pištolepućanje zbu-

dili. Nutri su vdrli vu onu sobu, odkud su se pućanje ćuli i tamo u krvui ranemi, na zemlji ležeć našli su jednoga officera i jednu mladu dievojku. Officēr već je umrl, dievojka, koju je kuglja na srce vlovila, još je živela, ali za neštere minute i ona je umrla. Officēr je Pischel Agošton bil, nad-porućnik od leobenskoga trejlega landwehr-pešićkoga regemeta, a dievojka pak Müller Hilda. Nadporučnik je u ćetrvetk, odvećer došel iz Leobena u Brukk, i tamo je zišel dievojku, koju je već zdavnja poznal. Mül-ler Hilda je kelnerica bila. Nadporučnik je jako ljubil ovu ćudnovatu lępu dievojku. Pri nadporučniku su šestnajstjezero kurun go-tove peneze našli.

— Pronevjereni graditeljmešter.

Košćo Janoš budapeštinski graditeljmešter i njegva supruga su već jezero kurune pronevjerali i u Ameriku skočili Budapeštinski sudbeni stol je vezda proti ove zarobno za-poved vun dal.

— U groblju zgoreta mala puća.

Strašna nesreća se pripetila na dušni dan odvećer u dravatamašijskim (Somogjvarmeg-jija) groblju. Paul Katalin dravatamašiska 7 godine stara školska puća je na razsvet-ljivajuću groblju iz jednoga groba jednu goreću svieću u ruke vzela i žnjom se ha-pila igrati. Med igranjem se je od male puće rubec nekak vužgal i pod jednim trenutku je ćela oprava u plamnu bila; dok su idući-hodeći k njoj došli, već je strašnom pogorećom tielom, omedleno ležala na zem-łji. Nesretnu pućiku u si sigetvarsko obće-špital spravili, gde je za neštere ure potlam med grozovite muke umrla.

— Veliki kartáš.

Karla, ova vragova biblia i donese večkrat na ćloveka nesreć-nost, večkrat smrt. U Krakkau su ove dane uhitili Seinfeld fiškaliuš, za radi pronevjere-nje. Seinfeld je jako ugledan ćoviek bil u Krakko varašu, ali samo ono veliku fa-lingu je imel, kaj se je rad kartal, i na zadnjem je ćisto doli došel. Iztraga je od-ćucila, da Seinfeld je nę menje, kak poldrugi-milion korun karteduge imel. Seinfeld se je svakim ćlovekom kartal, koj mu je samo u put došel, i ako je nę imal partnera, i skel-neremi, kućiasemi se kartal. Pred uhitjenje neštere dane se je u jedni kavani s kelne-remi kartal. Od ove jeden se je s 20 kuru-nami hapil igrati, i za kratkoma je dvajsti-jezero korun gvinal od fiškaliuša. U jednim lembergski kavani je ov fiškaliuš jeden od-većer pedesetjezer korune zgubil. U Berlinu, Beću su ga šipišli večkrat na ćieloma op-razniti. Seinfeld je višekrat hodil i u Mon-tekarlo, gde je redovito velike svote zgubil.

— Obnoreni putnikomišar.

Kišš Ferenc umirovljeni alsćlendvaiski putniko-mišar, koj u Alsćlakoš obćini stanuva, je obnored. Nesretni ćlovek se je tak hapil bjesnovati, da su ga morali u Zalaegerseg-skim obćešpital spravili.

— Znikjene jezerke.

Leitner Ignac nagikamzaiski marveltrogovec je pri redarstvo najavil, da nepoznati ćinaci su od njega, kada je u prošlim miesecu od Nagienjeda vu Budapešt se putaval 5 jezero 8 sto i pedeset korun gotove peneze s jednom ćr-nokožnatum bugelarum vkrali. Odvećer trud-no se je doliležal u jednim trejtjim klasnim vagonu, i kada se v jutro bo ćeterti uri zbudil, od prusleka zep, u kojim je bil bu-gelar, je van rezani bil i penezi su faleli. Redarstvo sada išće spretanoga tolvaja.

— Zatukel je svojega otca.

Bugo-vić Karolj ćersegtomaiski stanovnik je još mladi ćlovek, ali stalno je krćme pohodil.

Jako se bojal od dićle, i kaj su njegovi ro-ditelji na teškoma skupašparali, to sve je ov mladenc potrošil na vino, pivo i na dievojke. Zato je uvjek svadja bila u rodi-teljskim hižu. Iz prvica su još hasnavali roditeljske rieći, koji su na dober put ho-teli mladencu tirati, ali već potlam i to je zabadava bilo. Dapaće griješni dećko je nę jedenkrat i svoje roditelje nagrozil. U proš-lim sobotu je to i na istinu napravil U Kesthelju se je ćieli dan zabavljaj, i odve-ćer kakti na ćistoma pijan je dimo došel. Roditelji su ga pak špotali radi njegovoga pijanstva, na to je pijan dećko tak u srdi-tosti došel, da je u blizini stojeću grablju u ruke vzal, s tēni svojega otca tak u glavu vudril, da je ov odmah omedlen i na zemlju bućnul. Na materinsko krić su susedi skupa-bežjali i bjesnovanoga dećka prijeli. Stari vezda med život-smrt stoji. Pijanoga mla-denca pak su uhitili.

— Dobra punica.

Nagj Mihalj buda-peštinski težak je nę dobro živel svojom suprugom. Uvjek su se svadili, nigdar je nę bil nikakov mir med njimi. A to je sve za radi punice, Gabriel Mihalja udovica se pri-petilo, koja je na stalno svoju ćerku hecu-ovala, proti Nagj Mihalja. U prošlim petek odvećer je svadja tak velika bila, da je te-žak revolvera naprę vzal i hotel je svoju punicu streliti. Ali punica je svoju ruku pred obraz dela, koju je kuglja prękvrtela. Napadaća su odmah uhitili.

— Englezkoga kralja kurunjenje.

Englezki kralj, V. Gjörgj je jednu prokla-maciju podpisal, u kojim se odredi da njeg-vo kurunjenje se bude 1911. godinu junius 21-ga dana obdržavala.

— Bivši šah u Beću.

Bivši šah se je ove dane odputoval iz Odessa i prvić u Beć, a odonat pak se bude u Pariš putaval. Bivšega šaha će i njegva familia sprevoditi. Ali u Beću ga ostavi njegva supruga, koja će u sveti varoš, u Mekka putovati, da tam na profetskim groblju moli za svojega muža, koj sada u nekakvim politićnom dielo se putuva.

— Veliko vkradjenje na željeznici.

Na budapešt-konstantinapoljskim brzovlaku se je putaval jeden bogati perzijanac s obi-teljom. Med belgrad-lopovoitskim putu su tolvaji nutarvdrli u vagonu i od spavajućega perzijanca stopetdesetjezero frank ćiene rus-ke banjke su vkrali. Familia samo u Lopovó je došla na vkradjenje. Onu snovu držiju, da ćinaci k jedni medjinardnomu tolvajs-kibandi spadaju, kojim su još nę mogli na trak doji.

— Stosedemnajst lęta stara žena.

U Nagjarkarj zemplēnmegejjski obćini je umrla u svoji stosedemnajst lętni dobi Schwartz Martona udovica, koja je po svoji prilici najstareša žena bila u Magjarskim orsagu. Tako rekuć nigdar je uć bila betež-na i njeno smrt je nę beteg zrokuval, nego je zaspala. Do zadnje dneve je velikoga ape-tita imela i tak ćudaj je mogla jesti, kuliko su samo pred nju deli. Do zadnjega je jako trdo naturu imela i kada je srdita bila, već-krat se pripetilo, da je svojega devetdeset godine staroga sina zbila. Njeni sin najsta-reši je devetdeset lęta stari, drugi osemdeset-tri i njena jedna kći je osemdesetpet lętošna. U veliki siromaštvu je živela ćiela familia i kralj je u svaku godinu njoj podpomoc poslal. Sada obćinski notariuš zbira skupa dare za popilske tri diece.

Gabona árak. — Ciena žitka.

mmázsa	l m.-cent,	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	20 00 —
Rozs	Hrz	13.50 —
Árpa	Ječmen	13 00 —
Zab	Zob	14.50 —
Kukoricza	Kuruza suha	12 00 —
Fehér bab új	Grah bel	21 00 —
Sárga bab	• žuti	17 00 —
Vegyes bab	• změšan	16 50 —
Kendermag	Konopljenos-me	22 00 —
Lenmag	Len	28 00 —
Tökmag	Košice	27 00 —
Bükköny	Grahorka	14 00 —

Borszéki
GYÓGY-ÉS ÜDÍTŐVIZ.
A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!
főraktár Csáktornyan:

Stráhia Testvérek

fűszer- és csemege üzlet.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Előrangú kénes hévívízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég, szénsavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használhatók főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Tró-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s allesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nircs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.
784 10-14 **AZ IGAZGATÓSÁG.**

Flix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető juttatás 300-600 korona.

Hecht Bankház Részvénytársaság, Budapest
Ferenciek tere 6.

954 4-5

Védjegy. Tudomásul veszi, hogy ujjában utánozzák !!
a valódi

Palma kaucsuk
cipősarok

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánozott dobozokban természetesen csak közönséges gummisarkok vannak, jól teszi lehatá, ha károsodását megőrzendő, a valódi **Palma-kaucsuk cipősarok** minden dobozon látható

védjegyére ügyel!!

Védjegy.

ALKALMI VÉTEL!

Helyszűke miatt a raktáramon levő **leány-gallérok, téli köpenyegeket és téli kabátokat** beszerzési áron árusítom. - Allandó nagy raktár a következő cikkekben:

- 8 korona női strapa fűzős cipő 8 korona
- 9 korona női box fűzős lakkaplivál 9 korona
- 10 korona női box gombos lakkaplivál 10 korona
- 11 korona uri box cugos vagy bergsteiger 11 korona.

Valódi amerikai cipők, vízhatlan gummicizmák és sárcipőkben nagy választék.

Egyedüli raktár Pichler-féle loden- és plüschkalapokban valamint valódi angol Christis kalapokban. - Az árak minőségéért szavatolok.

POLLÁK GYULA NŐI- ÉS FÉRFI DIVATÁRUHÁZA
CSÁKTORNYA.

A muraközi pezsgőgyár r. t. saját épületében

2 szép lakás

(az összes mellékhelyiségekkel) kiadó.

968 1-*

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy legújabb divat szerinti

NŐI-KALAP MODELJEINK

megérkeztek, melyeket nagy választékban a legjutányosabb árak mellett bocsájthatjuk a n. é. közönség rendelkezésére.

Úgyes és gyakorlott kalapdiszítónönk **mindennemű átalakítást elvállal és teljes megelégedésüket előre is biztosíthatjuk.**

Női- és gyermeksapka és kalapokban nagy választék.

Hirschsohn Testvérek

divatáruháza Csáktornya.

985 7-10

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy helyben a **Zozoly-féle házban (Stráhia Testvérek mellett)** egy

óra-, ékszer- és látszerészeti üzletet

nyitottam. — **Kitűnő tall- és zsebórák, ékszerek nagy választékban raktáron vannak.**

Órajavítások- és ötvös munkák gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

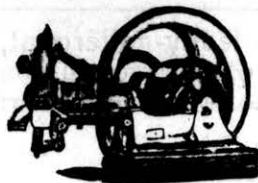
Kosztai Máttyás.

965 2-*

Drezdai Motorgyár részv.-társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

941 4-36

: Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú :
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-
motorokat és locomobilokat

— valamint szivógázmotorokat —

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges időre

óránként csak kb. 1 fillér be kerül.

Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41 : : Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

Sürgős megbízásunk van 942 5-5

10.000.000 kor. törlesztéses jelzálogkölcsön

elhelyezésére I. és II. helyre földbirtokokra és nagyobb városokban levő házakra, 4¹/₂%-os kamatra.

Kölcsönök a legmagasabb becsérték két harmad része erejéig a **legelőnyösebb feltételek** mellett engedélyeztetnek.

Felvilágosítással költségmentesen szolgál:

PROPPER és ÖRLEI

bank- és váltó-üzlete

Budapest, VI., Andrásy-ut 32.

Értesítés.

A pécsi kir. közjegyzői kamarának 453/1910. ksz. határozatával dr. Balla Emil csáktornyai kir. közjegyző elhalálozása folytán, ennek irodája részére, alúlirott hivatalból lett, helyettesnek kirendelve, és az irodáját immár átvéve, hivatali működését a f. évi november hó 14-én megkezdi.

Midőn e körülmény a nagyrabecsült jogkereső közönség tudomására hozom, egyuttal közölni bátorkodom, hogy a jelzett naptól kezdve a **csáktornyai kir. járásbírósnál, földszint 4. sz. ujtó** (a telek-könyvi hivatalos helyiségen belül) **hétköznapokon, délután fél 2 órától** kezdve rendelkezésre állok.

Csáktornya, 1910. november 11.

Dr. Noszlopy Gáspár

perlaki kir. közjegyző

mint Dr. Balla Emil elhalt csáktornyai kir. közjegyző irodája részére hivatalból kirendelt helyettes.

Obznana.

S pečuhski kr. notariuški komoru 453/1910. kbroy odlukom ustied dr. Balla Emil csáktornyai kir. notariušu umiranje, ovomu na kancelariju stran, podpisani uredovno je za namestnika vanodredjeni bil, i njegva kancelaria već prék vzeta, uredovnu djelovanje tekućeg godinu november 14-ga dana bude počmel.

Kada ovu okolnost s vriědno pravoiskajuć općinstvom na znanje donesem, podjedno obznanim i to, da od gornjega dana počemši pri **csáktornyaiskim kr. kotarskim sudu, prizemno vrata broj 4.** (na gruntovskim uredu stanu z nutra) **na radni dnevim, poslie podne od poldvė ure** počemši na razpolaganje stojim.

Csáktornya, 1910. november 11-ga.

Dr. Noszlopy Gáspár

perlakski kr. notariuš

kakti Dr. Balla Emil preminulomu csáktornyaiski kr. notariušu za njegvu kancelariju stran iz ureda vanodredjeni namestnik.

A

MURAKÖZI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Csáktornyán

folyó évi július hó 1-vel új üzletágot honosított meg, amennyiben a már több intézetnél közkedveltségnek örvendő

takarékbiztosítást

nálunk is terjeszteni fogja.

Ezen intézmény lényege az, hogy a fél a takarékpénztárnál **heti befizetési könyvecskére** 15 éven át hetenkint 1 koronát és a táblázatszerű fillér **pótdíjat** fizeti be, mikor is 15 év eltelte után a takarékpénztár a félnek — kamatos-kamattal **1000 koronát** fizet vissza. Amennyiben azonban a fél a 15 évi időtartam **előtt, bármikor** is netán **elhalna**, úgy **azonnal** ugyancsak **1000 korona** fizettetik ki örökösökének.

Belépni azonban nemcsak egy koronával, hanem 50 koronáig bármely egységgel is lehet, és ilyenkor természetesen, annyszor egy korona és annyszor a megfelelő pótdíj fizetendő, ahány ezer koronát a fél magának biztosítani kíván.

Belépni bármikor lehet.

Vidéki befizetőknek portómentes postatakarékpénztári befizetési lapokat ingyen bocsátunk rendelkezésükre. — Felvilágosításokat szóban és írásban bárkinek ad, ismertető füzeteket küld, jelentkezéseket mindenkor elfogad a

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság Csáktornyán.